

АГРОСФЕРА (від *агро...* і *сфера*) — частина *біосфери*, що становить сукупність територій, на яких домінують культурні рослини, свійські тварини, оброблені ґрунти і пов'язані з ними організми (бур'яни, комахи, гриби, мікроорганізми, віруси, тваринний світ тощо). До А. входять також луки, пасовища, сільс. поселення. А. включає всі типи агроландшафтів, агробіоценозів і агроєкосистем. А. не тільки біологічна, але й соц. категорія, гол. джерело забезпечення насел. продовольством та сировиною харч. і легкої промисловості; середовище існування значної частини населення. Перші островці А. виникли внаслідок неоліт. революції бл. 8–10 тис. рр. до н. е., в Україні — це трипільська культура. Характеризується збідненою біол. різноманітністю (домінують 4–5 видів культур. рослин, 2–3 види свійс. тварин). Потребує постійних значних витрат антропоген. енергії (у доіндустр. епоху

переважно живої сили, в індустр. — викопної). В Україні А. займає бл. 60 % території. Дослідж. закономірностей існування А., визначення шляхів зменшення протиріч її з біосферою і переходу на принципи сталого розвитку, наближення до умов ноосфери має велике значення для сучасності і майбутнього нашої країни. Вивченням особливостей становлення, існування і розвитку А. займається *агроєкологія*.

Рекомендована література

1. Ситник К. М. и др. Словарь-справочник по экологии. К., 1994
2. Созинов О. О. Проблемы агросферы и навколишнього середовища в контексті сталого розвитку. К., 1998.

О. О. Созинов

Бібліографічний опис:

Агросфера / О. О. Созинов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42604>

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (*докладніше*).